

PŘEHLED

vojenských revuí zahraničních

Příloha „Vojenských rozhledů“

LEDEN 1939.

Všeobecné.

CANADIAN DEFENCE QUARTERLY, Ottawa, sv. XV, čís. 4, červenec 1938.

Úvodní článek *British tactical doctrine* (Britská taktická doktrína) obsahuje drtivou kritiku článků kpt. G. C. Wynneho, uveřejněných v „*The Army Quarterly*“ (viz sv. XXXVI, čís. 1, duben 1938 — „*The Chain of Command*“ — Spojení velitelů). Jeho útoky na britskou taktickou doktrínu dokazují jasně neznalost moderních britských způsobů.

Was Germany defeated in 1918? (Bylo Německo r. 1918 poraženo?) Cituje článek uveřejněný v „*Journal of the Royal United Service Institution*“, kde jsou uvedeny jasné, z původních německých pramenů převzaté důkazy o úplné porážce německé armády. Německo bylo vojensky poraženo jak na moři, tak i na souši i ve vzduchu.

Germany and a future war. (Německo a budoucí válka.) Nacionální socialismus je živěn a závisí na neustálém vzrušení. Jeho metody, t. j. židé, církve, komunismus a weekendová překvapení, nelze prodlužovat do nekonečna bez nebezpečí války. Proti válce hovoří však dnešní německý stav národního hospodářství a armády. Následuje výpočet německých hospodářských sil, peněžnictví, uvedeny zásobovací potíže, nedostatek surovin a roztržitost, panující v německé armádě.

Right Honourable W. L. Mackenzie King: *Canada's Foreign Policy.* (Zahraniční politika Kanady.)

Výňatek z oficiálních zpráv parlamentních. Uvádí vztah Kanady a závazky k spojencům a Společnosti národů, objasňuje politiku sankcí vzhledem k nedávným a přítomným politickým událostem (Španělsko, Čína, Československo) a zdůrazňuje výhradně mírové snahy Kanady.

President koloradské university George Norlin: *Our National Defenses.* (Naše obrana.)

Výtah z přednášky při slavnostním shromáždění koloradské university 18. dubna 1938. Upozorňuje na nebezpečí, jež za dnešního myšlenkového chaosu hrozí demokracii od brutální, barbarské ideologie totalitních států. Propaguje opuštění izolacionistických směrů a spojení všech morálních sil všech demokratických národů.

Pozn.: Přednáška ona obsahuje cenné myšlenky, jež by měly být častěji opakovány a zdůrazňovány.

Colonel A. M. Nikolaieff: *The Chinese Army in the Initial Period of the Sino-Japanese War.* (Čínská armáda na počátku čínsko-japonské války.)

Významnou vojenskou složkou při vypuknutí války byla na straně Číny jediné armáda čínské ústřední vlády. Podle „*Deutsche Wehr*“, čís. 5, měla prý 300.000 mužů (podle jiných zpráv jen 100.000), avšak některé divise neměly dělostřelectva. V době pádu Šanhaje bojovaly tyto síly na třech bojištích. Jedna část u průsmyku Nankovského (2 až 3 divise), druhá v provincii Šansi (několik divisi) a konečně třetí u Šanhaje. Číňané bojovali v defenzivě s velikou houževnatostí, nebylo však lehké

dostat je k útoku. Protiútoky byly opomíjeny. Často se stalo, že Japonci byli docela obklíčeni. Přece však se vždy dostali z pasti, nebo jim došly posily, poněvadž Číňané zanedbali provedení útoku a tím i zničení nepřítele. Na druhé straně podceňovali Japonci čínskou obranu a utrpěli místy těžké ztráty. U Šanhaje se přihodilo, že dobře ukrytý čínský kulomet zničil útočící japonskou rotu tak, že z ní zůstalo jen 12 mužů. Ostatní byli zabiti nebo raněni. Velké většině čínských provinciálních neb jiných špatně vycvičených a vyzbrojených vojsk nechyběla odvaha a hrdinný bojový duch. Stalo se však, že některé takové oddíly opustily postavení bez boje. Příčinou toho byla uznávaná bezmoc proti technické výzbroji Japonců, když samy byly bez děl, tanků a letadel. Důstojníci armády v Sansi, t. j. nejlepšího provinciálního vojska, neměli hodinek. To znemožnilo provádění současných akcí. Musilo tedy být použito starodávnych signálních způsobů, jako zapalování ohňů na temenech hor.

Štak.

REVUE MILITAIRE GÉNÉRALE, č. 10 — říjen 1938.

Gen. Gamelin: Les leçons d'une cité. (Příklady hodné zaznamenání.) Pod protektorátem gen. Gamelina, náčelníka hlavního štábu franc. branné moci, bylo vzpomenuo ve Phalsbourgu stého výročí smrti maršála Moutona. Maršál Mouton, kníže z Lobau, byl důstojníkem, později generálem armády Napoleona I. Řeč nemá prvků politicko-vojenských.

Plk. argentinské armády von der Becke: La république Argentine et l'armée argentine. (Republika a armáda argentinská.)

Argentina se rozkládá na 2,800.000 km² a obývá v ní 12,470.000 bělochů a 30.000 domorodců. Velkých ploch země není využito; jsou to jednak pralesy, jednak stepi — pampy, konečně na západních hranicích hory — Cordillery. Přírodní a hospodářské bohatství je ohromné, zejména znamenitý chov dobytka, koní a skotu, vývoz obilí, bavlna, petrolej. Železnic má 41.400 km, silnice jsou stále stavěny vzhledem na motorisaci provozu.

Argentinská armáda existuje od r. 1810, kdy začaly boje za osvobození Jižní Ameriky z područí Španělska. Od té doby stát je se svými sousedy v nejlepších stycích, neboť jde vlastně o jeden národ, o stejnou rasu, mluvící španělsky. Přes to je armádě věnována značná pozornost a je udržována na úrovni moderních vojsk.

Vojenská služba trvá od 20 do 45 let, presenční služba je 12 měsíců. Vzhledem na krátkou presenční dobu provádí se branná výchova. Roční kontingent je asi 27.000 mužů. Armáda se dělí na 6 divíí a s důstojníky a děle sloužícími poddůstojníky nedosahuje ani 40.000 mužů. Vojenské školství je vyvinuté, pokud stačí sledovat válečné zkušenosti Evropy. Organizace je podle vzoru evropských armád.

Camille Rougeron: Le bombardement aérien et les principes de l'organisation industrielle. (Vzdušné bombardování a základy průmyslové organizace.)

Nebezpečí leteckého bombardování má vliv na celkovou organizaci průmyslu i na jeho výrobu, proto branný potenciál není ten, jenž se jeví bez pravděpodobného zásahu letectva. Velmi citlivý je válečný průmysl; má být umístěn tak, aby jeho napadení bylo obtížné a nebyly zbytečné miliardy, vydané na jeho zřízení. Jsou tři zásady, jichž se má dbáti při budování nového válečného průmyslu, a to: vzdálenost od hranic, rozptýlení, ochrana.

Při vzdálenosti rozhoduje každých 100 km, neboť se vzdáleností úměrně ubývá užitková únosnost bombardovacích letadel. V západní Evropě vzdálenost středisk průmyslu od hranic není velká a lze je nesnadno měnit jak v Německu, tak ve Francii, Španělsku, Itálii, neboť nutno brát v úvahu i hranice na moři. Mno-

hem lépe je na tom Anglie vzhledem na dominie-kolonie, Amerika a hlavně Rusko, které má svoji základnu 2.000 km vzdálenou od hranic (Urál). Francie musí též v tomto smyslu využít svých kolonií v severní Africe a v Indočíně.

Rozptýlení nutno provádět v místě závodu, t. j. nesmějí se budovat ohromné budovy, které lze vyřadit jedním zásahem pumy a průmysl nesmí se hromadit v jedné čtvrti města. Dále nutno budovat řadu malých závodů v různých oblastech státu a mít mosaikovou výrobu v celém státě.

Ochrana jednak pasivní, budováním pod zemí, jednak aktivní.

Gen. Niessel: *La cavalerie dans la guerre d'Espagne*. (Jezdeckto ve španělské válce.)

Ve válce ve Španělsku nebylo použito velkých jezdeckých jednotek, poněvadž nedostatek koní znemožňuje jejich organizaci; proto se na obou stranách objevují skupiny několika eskadron, podporované prapory na autech. První použil jezdeckta gen. Franco; jádro jeho eskadron utvořili důstojníci a poddůstojníci. V říjnu 1930 použil skupiny 5 eskadron s 2 bateriemi a motorisovanou pěchotou ke krytí jižního křídla svého útoku na Madrid. Tato skupina utrpěla těžké ztráty, přepadena byvší rotou tanků. Další skupina 6 eskadron s motorisovanou pěchotou operovala na jihu Španělska. Široká fronta donutila vládní, aby též organizovali jezdeckto. Do boje zasáhly 4 pluky po 600 mužích na podzim 1936.

Roku 1937 bylo gen. Francem zasazeno jezdeckto v ofensivě na Ebru. V té době již mělo polovinu sil z motorisované pěchoty, zesílené tanky a OA. Osvědčilo se hlavně při pronásledování po prolomení fronty.

Celkem se jezdeckto ve španělské válce osvědčilo, zvláště pak když bylo vhodné zesíleno pěchotou na autech, tanky, dělostřelectvem a obrněnými auty. Samo operovalo nejvíce mimo komunikace, zatím co jeho zesílení bojovalo podél komunikací.

Gen. Maginel: *L'intervention de l'aviation dans la lutte terrestre*. (Zásah letectva do pozemního boje.)

Autor opakuje historii světové války, kdy letectvo zasáhlo do boje na zemi, zvláště roku 1918, pak zkušenosti z války v Maroku v l. 1925—26, konečně ve válce ve Španělsku. Ve všech případech se letectvo velmi dobře osvědčilo a nutno počítat s jeho zásahem do pozemního boje. Uvedeme stručně způsob tohoto zásahu a jakým podmínkám musí odpovídat, aby byla naděje na úspěch.

Zásah musí být předem připraven, nejméně terén musí být znám leteckým velitelům a základna letectva vzdálena ne více než 100 km, aby za půl hodiny po obdržení rozkazu mohlo letectvo působit na pozemní cíle.

Nutno se chránit zvláště proti nepřátelským leteckým jednotkám, které jsou již ve vzduchu a provádějí ochranu.

Vybavit útočící letectvo mimo pumami i lehkým kanonem.

Vyhledat ty cíle, kde není úplná OPL., na př. trupa a kolony v pohybu, v útoku.

Provedení útoku.

Let jednotky k místu útoku; předem předvídané rozdělení na jednotlivé letouny, šipky, letky ve smyslu předvídaného útoku co možná v rozptýlených tvarech; — ztráta výšky a provedení předvídaného útoku pokud možná v rozptýlených tvarech; nabytí výšky a seskupení nad místem dříve stanoveným; odlet v obranné formaci, neboť vždy nutno očekávat zásah, jenž spíše bude proveden po bombardování než před ním. Je-li předvídána silná ochrana nepřátelským letectvem, mají útočnou skupinu doprovázet vlastní stíhači.

Zásahy letectva do pozemního boje stále vzrůstají, je proto nutno s nimi počítat vždy a všude, naopak nutno jich využívat.

Kpt. Grimaux: Essai sommaire sur les corps cuirassés. (O pancéřových jednotkách.)

Autor shrnuje účel pancéřových jednotek do dvou velkých zásad: napadnout s překvapením a silou v míru opevněné nepřátelské hranice, prolomit je a donutit protivníka narychlo budovat novou obranu, rozrušit jeho mobilisaci;

jsou-li proti sobě postaveny rovnocenné síly a obě opevněny ať permanentně nebo polně, převahu sil k průlomu vytvořit pancéřovými jednotkami.

Bojovat proti použití pancéřových jednotek možno jednak silnou OPÚV. a postavením podobných jednotek, má-li se zvítězit; jednak vyhledáním zpráv, které musí včas upozornit na nebezpečí. Zprávy jsou nutné v obraně i v útoku, neboť nutno vždy a všude uskutečnit překvapení jak na zemi, tak ve vzduchu. Přes to nutno pozemní jednotky vybavit silnou OPÚV., aby nemohly být překvapeny.

Výhody pancéřových jednotek:

Zkušenost ukázala, že jejich útok je levnější než útok provedený s podporou dělostřelectva. (Pozn. rec.: Autor zapomíná, že při útoku tanků nutno též střílet dělostřelectvem, ač ne tak silně.)

Snadné zásobování i přes množství pohonných hmot.

Zdánlivě nemůže ÚV. obsadit terén, ale nezůstane-li než rozprášený protivník, terén udrží.

Má-li nepřítel přes to možnost zasadit 2. sled proti izolované akci ÚV., je tento jeho úspěch velmi drahý a většinou bude mít jen místní význam do té doby, než stihne vlastní 2. sled ÚV. a vlastní pěchota. Va.

GAZ DE COMBAT, Défense passive Feu et Sécurité, čís. 4, červenec 1938.

Dr. Philippe Czaczkes: Comment anesthésier les gazés en vue d'une opération? (Jak narkotisovati před operací pacienty otrávené plyny?)

Pacienty s dýchacím ústrojím, poškozeným bojovými chemickými látkami, se doporučuje narkotisovati narkotiky z řady kys. barbiturové, podávanými rektálně nebo nitrožilně.

Rektálně se osvědčil tribromethanol, který podle německých zpráv působí příznivě u pacientů otrávených dusivými látkami a zabraňuje prý vzniku plicního oedemu. Kontraindikován je toliko při nízkém krevním tlaku. Povrchní narkosu je výhodné doplnit místním znecitlivěním novokainem, scurokainem atd.

Nitrožilně byl s úspěchem vyzkoušen u několika milionů nemocných evipan a ethyl-soneryl. Mírně hypotensní účinek evipanu lze korigovat podáváním kafru nebo coraminu.

Velkou výhodou těchto narkotik je snadná jich přeprava, nehořlavost a prostý způsob podávání bez zvláštních přístrojů.

Na možnost použití oněch narkotik k narkose pacientů otrávených bojovými látkami dospívá autor úvahou, nikoli pokusy. Jil.

DEUTSCHE WEHR, roč. 42 (1938), seš. 37, 8. září.

Toto číslo obsahuje delší článek s 13 fotografiemi, nadepsaný: „Die Waffen des tschechischen Heeres“. (Zbraně č.-s. armády.) Pro naše čtenáře nepřináší ovšem nic nového nebo neznámého, pro cizince je však dobrým přehledem naší zbrojní techniky.

Brandt: Neuzzeitliche Erfahrungen über den Kampf der Infanterie und Panzerkampfwagen. (Novodobé zkušenosti o boji pěchoty a útočné vozby.) Spolehlivé závěry, které lze už dnes učinit z občanské války španělské, pokud jde o účelné vyzbrojení pěchoty: 1. Puška zastarává a je zatlačována kulometnou pistolí, ráže 9 mm, na 30 ran. 2. Pěšák vyzbrojený samočinnou zbraní a

ručními granáty bude v boji vždycky rozhodujícím činitelem. Na obou stranách se ve Španělsku osvědčují hloučky o třech bojovnících. 3. Pěšák potřebuje hodně ručních granátů, spolehlivě vybuchujících. 4. Lehké kulomety ruční se vůbec neosvědčily. Zato kulomet na podstavci je hlavní zbraň v pěchotním bojovém pásmu. 5. V útoku je třeba leteckého bombardování. Čím větší bomby, tím větší jejich účinek. Rovněž se uplatnily minomety a plamenomety, ježto se jejich účinek nedá za všech okolností nahradit dělostřelectvem. 6. Pěchota musí mít stále své vlastní prostředky OPÚV, kulomety těžké s průbojným střelivem a malé rychlopalné kanony. 37 mm a 20 mm kanony OPÚV. se mimořádně osvědčily, zato děla 65 mm se nehodí. Dělo PÚV. musí být pohyblivé a bohatě zásobeno střelivem.

Sovětské pozorovatele zjistili ve Španělsku, že útočná vozba je bezmocná proti dobře vycvičené a moderně vyzbrojené pěchotě. Lehké tanky nemají ceny. Jednotlivé těžké tanky dovede zničit hrstka odhodlaných pěšáků, neboť jsou na krátkou vzdálenost úplně slepé a bezbranné. Vystoupí-li ve skupinách, stávají se obětí děl ODÚV. Těžký tank, vyzbrojený dělem, je však dobrou zbraň proti nepřátelské útočné vozbě ve střetném boji. ÚV. není s to předjetí pěchoty a zničit protivníka na svůj vrub. Masové použití tanků je možné jen v pronásledování, když už bylo vítězství dosaženo. Ale podle ruských pozorovatelů i tehdy je mnohem účinnější letectvo. V těžkém tanku vězí však přece jen něco zdravého: nesmíme jej však považovat za útočný vůz, nýbrž za rychlopalné dělo, obalené bezpečným pancířem proti kulometné palbě a vezoucí s sebou velkou zásobu střeliva. Může pak jít těsně za pěchotou a prokázat platnější služby než obyčejné dělo. Zkušenost prý učí, že jsou-li jen 2—3 zbraně PÚV. na frontě 1 km, mají útočící tanky velké ztráty. Dělo PÚV. zničí tank průměrně 4—5 ranami (potvrzuje se i v Číně).

K tomu nutno poznamenat, že to s tou bezmocností tanků asi není tak zlé, když mají tak velký vliv na taktiku ostatních zbraní. Vzpomeňme jen na velké změny, které tanky způsobily v obranné taktice. Nesmíme také zapomenout, že ve Španělsku se ÚV. neúčívá správně. Ovšem až dosud je hromadné zasazení tanků odkázáno jenom na teorii. Přesto ale nesmíme španělské a čínské zkušenosti jen tak zhora odbývat! Naopak musíme o nich důkladně přemýšlet!

Seš. 38, 15. září. Příloha: Die deutsche Volkskraft u. die Ostmark.

Werner v. Heimbürg: Der künstliche Staat. (Umělý stát.) Autor píše o státu československém (v době před známými událostmi) a nazývá jej podivným útvarem pařížské mírové konference, který se stál nebezpečím pro evropský mír. Článek je pak recensí knihy Dr. Roberta Nowaka: „Der künstliche Staat“, vydané v Oldenburgu a Berlíně, nákladem G. Stallinga. Příznačný je závěr článku: Je málo nadějí, že „umělý stát bude mít dlouhý život. Žádný z jeho sousedů nemá zájmu na jeho existenci; za svůj život děkuje jen francouzské potřebě krytí si týl vojensky ve východní Evropě. Byl prý utvořen jako nástroj vojenského obklíčení Německa a k stejnému účelu udržován a stále posilován. Proto jako jediný evropský stát má pevnou vojenskou smlouvu s Francií a Sověty atd. atd. Je prý to předsunuté letiště pro posilové letectvo, zasazené hluboko do německého těla. Čechové ve své smrtelné nenávisti k Němcům dopouštějí se nejhoršího bezpráví na menšinách ...

Zkušenost nás poučila, že pojem práva je úzce spjat s pojmem moci a se sobeckými zájmy. Co je u jednoho bezprávím, je u druhého „svatým právem!“

Plk. v zál. Reichel: Das Gas- und Nebelschiessen der Artillerie. (Dělová střelba plynovým a dýmným střelivem.) První část studie, jejíž pokračování bude v příštích číslech. Nepřináší však nic nového, jenom stručně shrnuje známé zásady: 1. K překvapení nepřipraveného a proti plynu nechráněného nepřítele se nejlépe hodí látky jedovaté (fosfor, chlorky atd.) a prchavé. 2. Na oklamání se hodí tříštivé střelivo s látkami dráždivými a pronikajícími maskou. 3. K trvalému

zamoření užije se jedovatých látek, účinkujících na celý povrch těla; střelivo s malou tříštivou náplní. 4. Dráždivé látky, pronikající filtrem, je nejlépe míchat (různé druhy střeliva) (německé „Buntschiessen“). Pro dlouhotrvající střelbu volíme všechny druhy plynového střeliva. Dráždivými látkami nejlépe donutíme protivníka k nasazení masky, což samo o sobě snižuje jeho bojovou výkonnost a trvá-li to dlouho, může jej zcela vyčerpat. Předpokladem pro správné užití různých druhů chemického střeliva v různých případech je dokonalá znalost vlastností jednotlivých bojových chemických látek.

Br.: *Französische Führungsgrundsätze*. Pokračuje v recenzi francouzského Polního řádu. V tomto čísle zabývá se částí, pojednávající o užití velkých motorisovaných jednotek.

Dr. O. H. Schaaf: *Der Verlegenheitsabwurf*. (Bombardování z nouze.) Následkem zvýšené pohotovosti OPL. u objektů vhodných jako cíl nepřátelského leteckého bombardování se může stát (a ve Španělsku se už často stalo), že letci nemohou shodit bomby na určený cíl a musí se zbavit nákladu bomb na zpáteční cestě. Cílem takového „bombardování z nouze“ může se pak stát jakýkoliv objekt, i vojensky úplně bezvýznamný. To musí mít zejména obyvatelstvo v zápolí na paměti!

V příloze: „Die deutsche Volkskraft“ je článek o vídeňském válečném archivu, který se nyní dostal do říšskoněmeckých rukou a v němž Němci nyní nacházejí hotové historické poklady.

V článku „Der Leistungskampf der Dörfer von wehrpolitischer Bedeutung“ dovidáme se o říšských opatřeních k zvýšení hodnoty vesnic s hlediska branné politiky: 1. Odstraňování hořlavých odpadků a hořlavého materiálu vůbec z okolí vesnic; 2. udržování všech stavení v úplném pořádku (domy obytné, stáje, kůlny, sýpky) a stavební dozor nad nimi; 3. odborné ukládání sklizně; 4. zkoušení a doplňování hasičského nářadí, stálý výcvik hasičů; 5. čištění a udržování vodních nádrží (k hašení ohňů) a studní; 6. udržení a zdokonalování cest atd.; 7. zdokonalení opatření hygienických, budování hřišť a sportovních zařízení v každé vesnici. Dozor nad ošetřováním chrupu. Lékařské poradny, samaritánská služba.

Seš. 39, 22. září.

Soldan: Generaloberst Frhr. von Fritsch. (Gen. pluk. von Fritsch.) Článek k 40. jubileu vojenské služby vrchního velitele říšskoněmecké branné moci.

Das Verhältnis der tschecho-slovakischen Armee zur polnischen. (Poměr č.-s. armády k armádě polské.) Článek recensuje kapitolu mjr. gšt. Taláška o jubilejním díle „20 let č.-s. armády v osvobozeném státě.“ V úvodu je však zajímavé — a zcela nesprávné — tvrzení, že čs. republika obsadila násilím Těšínsko a jeho uhelné zdroje spolu se železnicí Ostrava—Těšín—Jablunkov—Žilina v roce 1920 (!) za války polsko-ruské, čímž prý poškodila Poláky v jejich rozhodném boji. Autor nejen nezná historii, ale nezná ani zeměpis.

V části „Taktik und Technik“ jsou informace o italských manévrech v květnu 1938 v Libyi a o pokusných cvičeních VIII. sboru v prostoru Capistrello—Tagliacorro—Tivoli (vých. od Říma) od 6. do 11. srpna 1938. K těmto cvičením uvádí článek i náměty obou soupeřících stran.

Plk. v zál. Reichel pokračuje v článku „Das Gas- und Nebelschiessen der Artillerie“ o dělostřelecké střelbě plynovým střelivem a popisuje různé druhy paleb.

Seš. 40, 29. září. Příloha: Wehrwissenschaftliche Quellenkunde, roč. 2, seš. 3.

Úvodem přináší toto číslo článek o admirálu Raederovi, k desetiletí jeho činnosti jako vrchního velitele německého námořnictva. Raeder se neobyčejně zasloužil

o obnovu německého námořního loďstva, v čemž byl silně podporován říšským kancléřem.

Další články, týkající se jednak sovětských námořních manévřů v moři Baltském (při nichž došlo k některým mezistátním incidentům), jednak informací o opevňování ostrovů Aalandských, zajímají snad Němce, nikoli však našeho čtenáře.

V oddíle „Taktik und Technik“ je další pokračování o dělostřelbě plynovým střelivem od plk. Reichela; tentokrát se mluví o vlivech povětrnostních a terénu, o rozptylu, počtu děl a spotřebě munice. Autor počítá na př. takto dobu, potřebnou k zaplňování určité plochy při určitém počtu děl: Účinná koncentrace plynu budiž 50/50. Koncentrace dosažená 1 polním dělem na 1 hektar (100×100 m) za minutu je 2/50, 1 polní houfnicí 4/50. Má-li nyní 12 polních děl a 8 polních houfnic zaplňovat 1 ha, může uvedený počet děl za minutu vystřelit na 1 ha: 12krát 2/50 plus 8krát 4/50 = 56/50, tedy víc než je normovaná nejmenší koncentrace. (Rychlost střelby se počítá, že polní dělo střelí 400 ran v hodině, pol. houfnice 300 ran; hrubá houfnice 160 ran a 10 cm kanony 30 ran za hodinu.)

V článku „Tschechische Ansichten über die Verteidigung“ podává nejmenovaný autor stručný obsah článku pplk. Puchnera z Vojenských Rozhledů o obraně (dvočíslu červenec-srpen).

Článek „Hinhaltenender Widerstand D-36“ diskutuje o ustanoveních nového předpisu D-36, pokud se týkají známého a tolik probíraného tematu: Hinhaltenender Widerstand (obrana v boji na zdrženou). Autor srovnává články nového předpisu s předpisem starým. Nový předpis odstraňuje boj mezi jednotlivými ústupovými postaveními (Abwehr aus dem Zwischenfeld) — a přiklání se k naší metodě: ustoupit z jednoho postavení a bojovat teprve až na dalším. Zdůrazňuje se proti starému předpisu nutnost polního opevňování i v boji ústupovém. Obranné postavení je dobře volit v terénu netankovém. Celkem lze říci, že se nová německá dočasná obrana v ústupovém boji mnohem více podobá normální obraně (ve způsobu vedení boje, volby postavení, užití záloh a členění do hloubky) než dříve.

Příloha „Wehrwissenschaftliche Quellenkunde“ přináší bibliografii vojenských a branných věd za 3. čtvrtletí 1938 — také knihy francouzské, anglické, italské, švédské, holandské a p. P—k.

WISSEN UND WEHR 1938, seš. 5.

Gustav Roloff: Geistiger Kampf in den Revolutions- und Befreiungskriegen. (Duchovní boj za revolučních a osvobozovacích válek.)

Zkoumána příčina porážek koaličních armád za válek proti francouzské revoluci. Byla to naprostá morální převaha francouzské armády, kde lid bojuje za nově získaná politická a sociální práva, ohrožená konservativní Evropou a aristokratickou emigrací. Francouzský národ se stává nositelem vyššího světového názoru a chce rozšířit zisky francouzské revoluce po celé Evropě. V Prusku i Rakousku nebyl boj proti revoluční Francii populární, neboť i tam byly již rozšířeny názory o lidských právech. Ještě r. 1805 a 1806 vítězí francouzská propaganda. Pruské vlastenectví se probouzí jen poznenáhlu, až porážka 1806 vytřese národ z hostejnosti.

Osvobození Pruska od francouzské hegemonie předchází velké výchovné dílo a reformy sociální: zrušení poddanství, zrušení stavovských výsad, změny daňové, živnostenské a administrativní, nacionalisace armády po propuštění cizinců, reformy v armádě (Yorck, Scharnhorst, Gneisenau), vlastenecká propaganda na universitách, šíření myšlenky národní brannosti organizací zeměbrany a domobrany atd. Vliv denního tisku i krásné literatury.

Ve Francii úpadek morálky ztrátou víry v císaře, velkým daňovým zatížením, nechutí bojovat na vzdálených bojištích, vyčerpáním mužského obyvatelstva ztrátami nepřetržitých válek.

Kdyby se to aplikovalo na nynější poměry, mohl by se vyvodit závěr, že i dnes bude vítěznou ta armáda, která je vnitřně odhodlána bránit určité hmotné i ideové hodnoty, ohrožené nepřítelem. Zároveň však je dán důkaz velkého významu jednotné, všestranné a energické propagandy, řízené do vlastních i nepřátelských řad, mezi vojsko i obyvatelstvo. Třebáže to autor výslovně neříká, naznačuje souvislost mezi duchovním hnutím německého národa za t. zv. válek osvobozovacích a mezi národně soc. světovým názorem.

Generálmajor v. v. Augustin v. Pítreich: Gedanken zur Luftpolitik und Luftstrategie. (Myšlenky o letecké politice a letecké strategii.)

Autor se dotýká soustavně a přehledně, ač nikoli vyčerpávajícím způsobem nejnovějších otázek letecké politiky. Práví, že rozšíření letadel, t. j. možnost pohybu ve třech dimensích, musí mít za následek přeorientování celého lidského myšlení, zejména právně politických a vojensko-strategických představ, pojmů a zásad.

Cesta k moci a bohatství vede dnes hlavně vzduchem. Námořní i pozemní doprava se dnes neobejde bez letectva, jakákoli dálková doprava začíná být podřízena letecké. Ostrovním velmocím nestačí dnes námořní politika, pozemním státům nestačí politika kontinentální; stát, který se chce ve světě uplatnit, musí provozovat politiku vzdušnou.

Defenzivní vzdušná politika má zabránit ohrožení vlastního státního území a jeho vzdušného prostoru ze vzduchu. Ostrovní státy přestávají být chráněny svou zeměpisnou polohou, musí se smlouvami chránit před leteckým nebezpečím z přilehlých břehů. Malé státy nemohou samy o sobě za války vzdorovat leteckému nebezpečí za války s velmocí. Musí se semknout v t. zv. vzdušné velkoprostory se soudními státy, čímž se oddálí možnost leteckých útoků na snesitelný stupeň. Česko-Slovensko spojené s Německem a dunajskými státy se stane cenným spojencem, protože bude poměrně bezpečné.

Ofenzivní vzdušnou politiku musí pěstovat velmoc, která chce proaktnout hospodářsky a politickým vlivem do světa. Potřebuje k vedení svých tratí mezipřehledné stanice, opěrné letecké body, ať již ve vlastních koloniích nebo na území spřátelené říše nebo zajištěné spojeneckými smlouvami se státy, jejichž území je přeletáváno.

Ježto existuje letecká politika na rozdíl od námořní a kontinentální, musí vzniknout i vzdušná (letecká) strategie.

Defenzivní vzdušná strategie připravuje obranu země proti vzdušnému nebezpečí. Již to vyžaduje silného vojenského letectva, protože ani pozemní armáda, ani válečné loďstvo, tím méně zápolí nejsou s to vzdorovat vlastními prostředky úspěšně proti leteckému nebezpečí. Pozemní i námořní strategie se stávají závislými na strategii letecké, protože žádná velkorysá pozemní nebo námořní vojenská operace nemůže být v dnešní velké válce vůbec uskutečněna, není-li připravena letectvem. K tomu účelu musí být letectvo s to dosáhnout nad možným nepřítelem aspoň místně a časově převahy ve vzduchu.

Ofenzivní vzdušná strategie dostává své úkoly od letecké ofenzivní politiky. Vyžaduje vybudování velkého vojenského letectva, vlastně samostatné letecké armády, která bude za války hlavním prostředkem hlavního velitelství k rychlému vytvoření vojenského těžiště za prováděných operací. Velké přesuny leteckých armád vyžadují ovšem včasné přípravy potřebných velkých opěrných prostorů (zásobovacích základů).

V závěru praví autor, že význam a moc v budoucím světě získá jen stát, obývaný národem, který má nejširší pochopení a největší schopnosti k letectví, tedy národem letců (Luftvolk).

Admirál m. sl. Prentzel: Holloway H. Frost: „Grand Fleet und Hochseeflotte im Weltkrieg“. (Anglické loďstvo a německá vysokomořská eskádra za světové války.)

Pochvalná obšírná recenze o knize amerického námořního autora, líčící námořní operace v Severním moři za světové války až do bitvy u Skagerraku.

Poznámka recesentova: U nás v Česko-Slovensku se otázky válečného loďstva zcela přehlíží. Ale neprávem, protože svět spěje neodvratně k velkému válečnému konfliktu, který bude rozhodnut všemi složkami branné moci velmocí. Správné ohodnocení poměru vzájemných soupeřících sil světových rozhodne o příštím osudu světa, především Evropy — a tím i o Česko-Slovensku. Ve velmi choulostivé situaci našeho státu musíme být s to lépe předvídat vývoj budoucnosti, než jak tomu bylo dosud při politice více citové a kosmopolitické než národní a reální.

Dr. Otto-Ernst Schüddekopf: Die „grosse Strategie“ in der britischen Lehre vom Kriege. („Velká strategie“ v britské nauce o válce.)

V Anglii se od konce světové války studuje poměr, souvislost a závislost mezi politikou a vedením války. Starší definice Clausewitzovy jsou opravovány a doplňovány pracemi anglických autorů Maurice, Liddella Harta, Fullera. Za strategii je považováno nejen vojenské vedení války, ale v širším slova smyslu i „část onoho umění, které je pro státníka stejně důležité jako pro námořníka, pro diplomata jako pro vojáka“. Rozeznává se tedy strategie mírová a strategie válečná. Zájmy a názory politiků a vojevůdců o přípravě a řízení války se mnohdy rozcházejí. Podle Liddella Harta překračují vojevůdcové často svou pravomoc, mají se omezit jen na rozdělení a vedení vojenských prostředků k dosažení politického cíle. Všeobecná strategie (strategy in general) má podle Maurice mnohem rozsáhlejší úkoly, protože obsahuje strategii pozemní, námořní a vzdušnou.

Fuller rozlišuje vojenské nauky velmi zevrubně. Podle něho se dělí taktika v nižší (týká se použití malých jednotek v bitvě) a vyšší (tactic major, naše všeobecná taktika, t. j. vedení vojenských mas v bitvě). Vypracování operačních plánů označuje za velkou taktiku (grand tactic) — vlastně je to t. zv. operační nauka. Tomu odpovídá i rozdělení strategie v „nižší strategii“ (tím míní pohyby malých jednotek mimo bojiště — u nás řešeno velkou částí Polního řádu) a strategií vyšší (pohyby vyšších jednotek a armádních mas mimo bitvu); velká strategie obsahuje řízení a zasazení veškerých, nejen vojenských sil (grand strategy).

Velká strategie je v 3. díle anglického Polního řádu definována jako umění nasadit veškeré síly národa nejúčinnějším způsobem k dosažení jeho cíle. Obsahuje tedy použití diplomacie, hospodářský nátlak, sjednání vhodných smluv se spojenci, mobilisaci průmyslu, rozdělení lidského materiálu, jakož i jednotné zasazení všech tří součástí branné moci.

Velkou strategií se rozumí příprava v provedení války s hlediska nejvyššího vedení. Je vsunuta mezi státní umění, které je stále vykonáváno, a mezi strategii, která nařizuje vojenské použití jednotlivých částí branné moci a bojových prostředků, aby bylo všemi dosažitelnými prostředky zaručeno dosažení politického cíle. Protože vedení války spočívá na totální a stále pohotovosti národa, má se velká strategie také v míru uplatňovat jako poradce státního umění. Jejím úkolem je potom připravit všechny duchovní i duševní a hmotné síly národa k válce. V tom se shoduje s brannou politikou.

Das Mittelmeer als „Römisches Meer“ im Blickfeld des britischen Imperiums. (Středozemní moře jako „římské moře“ s hlediska britského imperia.)

Branně politická situace Velké Británie ve Středozemním moři vzhledem na japonské výboje v Číně a vojenské i morální zesílení Itálie. Pokles významu Gibraltaru a Malty, stavba nové britské základny ve východní části Středozemního moře, strategické přípravy Itálie, které za války mohou uzavřít Středozemní moře britské dopravě. Za války si musí Velká Británie cestu Středozemním mořem vybojovat. K tomu by musila vojensky projevit obrovské úsilí. Bude-li ohrožena ve východní Asii, sotva její posily zasáhnou zavčas.

Major v. v. Otto Welsch: Gedanken über den spanischen Krieg (Myšlenky o španělské válce.)

Výstižné ocenění vojenských zkušeností z občanské války ve Španělsku: taktické poučení z bitvy u Madridu, proč měly úspěch průlomy před Bilbaem a Santanderem, nedostatečná souvislost front, vliv řídkých front na taktiku, úloha letectva, obrněné zbraně, motorisace a mechanisace.

I s pomocí tanků a letectva se pohybuje útočící pěchota jen ruchem slimáka! Vzhledem k vražednému působení samočinných zbraní může útočit jen za pomoci tanků. Zůstává však i dále královnou zbraní, bez níž není žádného rozhodnutí.

Rozhodnutí v útoku vyžaduje stejnou měrou materiální i morální převahy. Improvisovaná vojska se hodí toliko k obraně. Velkým tajemstvím vítězství je však harmonická součinnost všech zbraní.

WISSEN UND WEHR, roč. 1938, seš. 6.

Ebergard Kessel: Reform und Befreiung. (Reforma a vysvobození.)

Dějiny Pruska po r. 1806-7 měly by být s velikou pozorností studovány československými vojáky. Prusko, poražené Napoleonem, prožilo tísnivé podmínky vítězvy, nadiktované mírem v Tylži a pařížskou konvencí; ztratilo polovinu státního území. Nicméně se dožilo již r. 1813 a 1815 slavného vysvobození. Podmínkou úspěchu byl vnitřní převrat, který se odehrál v pruském národě, vojenské úspěchy byly umožněny mravním přerodem. Také československý národ musí po listopadové kapitulaci doufat, že jednou znovu zlepší své životní podmínky, ovšem spíše poctivou dohodou než odbojem proti svému pokořiteli.

V úvaze „Reform und Befreiung“ zkoumá autor podíl, které měly pruské reformy v státní administrativě, v občanském právu a ve veřejném životě na zdaru osvobozovací akce, která r. 1813 a 1815 následovala po krutém ponížení mírem tylžským. Práví, že za krátkou dobu několika let nemohly reformy ještě plně projevit svůj příznivý vliv, že však připravily půdu psychologicky získáváním širokých lidových mas, které poznávaly, že vláda pracuje o národní obrodě.

Politické reformy Steinovy-Herdenbergovy a vojenské reformy Scharnhorstovy jsou vítězstvím historismu nad přírodovědeckým světovým názorem (racionalismem) a jsou spoluprací starých tradic s novými myšlenkami. Racionalismus francouzské revoluce a doba osvětská se projeví doktrinářstvím, které přehlíželo praktické možnosti. Stein se dovedl přizpůsobit skutečným poměrům.

Hlavním úkolem reform byla převýchova lidu, aby tak byla připravena půda pro vyvolání národního povstání proti francouzské nadvládě. Do šířky se reformy neměly vztahovat jen na pruské území, nýbrž měly zasahovat celý německý národ, jemuž bylo Prusko krystalizačním bodem. Vítězství Pruska nad Napoleonem dalo předpoklady pro pozdější sjednocení Německa.

Domnívám se, že autorovy úvahy jsou jedním z článků celého řetězu vnitřní reformy, kterou prožívá Německo za vedení kancléře Hitlera. Jednou z příčin ka-

pitulace Československa a selhání spojenců bylo nedosti střízlivé ohodnocení vnějších a vnitřních reforem, provedených v Třetí říši. Po roce 1918 nedovedla se Evropa poučit z porážky a osvobození Pruska v letech 1806—15. Proto musil po 28. říjnu 1918 přijít 1. listopad 1938. Náš stát stojí dnes před úkoly, které svého času vyřešilo s takovým zdarem Prusko. Musí dojít nejen k vnitřním reformám, ale také k převýchově celého národa, nahrazení kosmopolitického fantasiování a internacionální ideologie opětným vytyčením čistě národních ideálů, národní brannost — která byla artiklem skoro módním a konjunkturním — musí zapustit trvale co nejhlubší kořeny!

Theobald von Schäfer: Betrachtungen zum „Bündniskrieg“.
(Úvahy o koaliční válce.)

Autorovy rozpravy jsou vlastně širokou recensí ředitele válečného historického výzkumného ústavu říšské armády o knize generála Wetzella „Der Bündniskrieg“, zabývající se problémem vedení války na několika frontách. Tento problém studuje generál Wetzell na základě spojenectví bývalého císařského Německa s Rakousko-Uherskem, hodnocením starých nástupových plánů, předvídaných Německem pro případ současné války proti Francii a Rusku. Podle Wetzella byla nedostatečná spolupráce generálních štábů před světovou válkou jednou z hlavních příčin, proč se r. 1914 nedostavilo očekávané vítězství.

Operační plány náčelníků generálního štábu císařského Německa (Moltke st., hrabě Waldersee, hrabě Schlieffen a Moltke ml.) počítaly vždy s možností války na dvě fronty, t. j. současně proti Francii a Rusku. Jsou to na př. nástupové plány maršála Moltka z r. 1871 (hned po válce s Francií), 1877 a 1879. Skoro u všech se objevuje základní myšlenka rozhodující ofensivy na západě a přechodné obrany na východě. Francie byla vojensky nebezpečnějším protivníkem, rozhodující porážka Francie znamenala zasažení nepřátelské koalice na nejcitlivějším místě, dočasná obrana na východě byla také umožněna předpokládanou pomalostí ruské mobilisace a nástupu.

Jen přechodně se Moltke st. zabýval eventualitou zcela opačnou, t. j. myšlenkou ofensivy na východní frontě.

Bylo to r. 1879, v době, kdy Francie dokončila budování souvislého pásu pevností na svých východních hranicích a zesílila značně svou armádu zavedením všeobecné branné povinnosti. Tehdy i Moltke st. uvažoval o obraně Alsaska-Lotrinska, opírající se o nově vybudované pevnosti na západních hranicích a předvídal se 4 armádami ofensivu proti Rusku. Ovšem po porážce ruské armády nehodlal pokračovat v hlubokém pronásledování, nýbrž chtěl po získání volnosti na východě přeskusit gros sil na západ.

Ale po uzavření spolku s Rakousko-Uherskem pozměnil Moltke nástupový plán tak, že východní skupina armád měla dostat místo původních 450.000 mužů jen 360.000, kdežto západní byla opět zesílena na 320.000. Ovšem s připočtením nově zasahujících rakousko-uherských armád nebyla tím myšlenka ofensivy na východní frontě opuštěna.

Později dal Moltke opět padnout plán eventuálního náporu na východě, s čímž plně souhlasil i jeho nástupce — po krátkém období Walderseeově — Schlieffen. Pro operace proti Rusku se předvíдалo jen 14 divisí ze Slezska, kromě 4 divisí, střežících Východní Prusy, aby tak byl splněn slib Moltkův (daný rak.-uh. generálovi Beckovi), že proti Rusku bude posláno nejméně 18 divisí. V roce 1897—99 se dokonce předpokládalo, že se východní fronta zesílí na 20 až 23 divisí. Schäfer polemizuje tu s Wetzellem o příčinách tohoto rozhodnutí, polemizuje s ním i na jiných místech. Nám nelze tu posuzovat vědecký spor Wetzell-Schäfer, protože by to vyžadovalo důkladného prostudování nejen knihy Wetzellovy, ale i jiných pramenů. Ale stať Schäfrova je zajímavá tím, že podává výstižný přehled vývoje celé ožehavé otázky,

má-li hlavní úder vojenské koalice Německo-Rakousko směřovat proti Francii či proti Rusku a jak byla spolupráce armád obou velmocí v míru připravována.

Je zajímavé, že oba spojenci dlouho pečlivě střeží svá vojenská tajemství jeden před druhým. Hrají se zakrytými kartami. Jako by se každý z nich snažil přenechat co největší tíhu druhému spojenci a získat pro sebe co nejlepší podmínky k vojenským a územním ziskům v prospěch vlastního státu. Teprve mezi Moltkem ml. a posledním předválečným náčelníkem generálního štábu habsburské monarchie došlo k těsné spolupráci a k dopisování o vlastních operativních úmyslech.

Několikrát se vídeňská generalita snažila pohnout Berlín k přípravě společné ofensivy na východě, jejímž prvním cílem bylo vybojování vítězné bitvy v týlu Warszawy. Potřebě Rakousko-Uherska však vyhovovala spíše myšlenka ofensivy z Haliče a pruského Slezska do prostoru jižně od Pinských bažin, což však opět odkrývalo Východní Prusy útokům ruské přesily. Rozbíhavost zájmů obou spojenců překážela tedy společnému operačnímu plánu i v tom případě, kdyby se německý hlavní štáb rozhodl pro úder na východě. Prestižní otázky měly v pozadí všech vyjednávání velkou úlohu: německé armády byly větší než rakousko-uherské a byly ověřeny vavříny vítězství z r. 1866 a 1870-71. Habsburská monarchie disponovala menšími a méně hodnotnými armádami, panovnický rod se však díval na Hohenzollery jako na nebezpečné konkurenty, kteří vytlačili Habsburky z jejich pradávných mocenských posic. Německá vláda se rovněž několikrát pokoušela pohnout Rakousko-Uhersko k usilovnějšímu zbrojení, ale to ztroskotávalo na hospodářských poměrech a odporu opozice v říšské radě (delegacích). Rozmrzelost s menší vojenskou zdatností spojencovu jest jednou z psychologických pohnutek, pro které se německý hlavní štáb trvale rozhodl pro vynucení rozhodnutí na západní frontě. Také pomalost mobilisace a nástupu rakousko-uherských armád měla na to vliv. Společná velká ofensiva na východní frontě by znamenala, že by německé armády musily čekat 1 až 2 týdny, než spojenec bude plně pohotov k spolupráci.

Wetzell v své knize kritizuje německý plán, uskutečněný r. 1914, podle něhož byl hlavní nápor veden na západní frontě silným severním křídlem. Jak známo každému, byla německá ofensiva — známý běh o závod k moři — po rychlém průchodu Belgií zastavena v bitvě na Marň. Tím se nezdařilo rychlé vynucení rozhodnutí na západě, ale byla také ztracena příležitost k velké vítězné bitvě na východě.

Wetzell je toho názoru, že se mělo co nejdříve vynutit rozhodnutí na východní frontě. K tomu cíli mělo Německo vrhnout aspoň čtvrtinu svých sil na východ; z toho by polovina operovala ze Slezska a Poznaňska v těsné spolupráci s rakousko-uherskými armádami, druhá polovina by chránila Východní Prusy a zasáhla odtud k jihu do boku ruských sil, stojících u Warszawy. Schäfer proti tomu namítá — a tu pravdu mu nemůžeme upřít, — že by tento manévř byl vedl k pouhému frontálnímu zatlačování ruských sil na východ, blíže k docházejícím záložním divizím a vykládajícím sibiřským sborům.

Západní frontu chtěl Wetzell dotovat pěti armádními sbory slaběji, než jak bylo předvídáno pro ofensivu r. 1914, a za to se tam tak dlouho spokojit strategickou defensivou, až by bylo na východní frontě uvolněno dosti sil. Je jisto, že na defensivu by byly německé síly vystačily bohatě. Domnívám se dokonce, že pro čistou defensivu by byly stále ještě předimenzovány, protože německé pevnosti v Alsasku-Lotrinsku představovaly velký přínos síly, jehož za války vlastně využito nebylo. Schäfer však poukazuje na fakt, že obrana na západě ohrožovala průmyslovou základnu Německa v Lotrinsku a Sársku. Naopak mělo se podle Schäfera setrvat při ofensivě na západě, avšak severní křídlo německé ještě lépe vyjádřit, rozhodně bylo chybou předčasné odvolání dvou armádních sborů — pak scházely v bitvě na Marň — na východní frontu.

Také Rakousko-Uhersko učinilo řadu chyb, které způsobily jeho porážky Ruskem v srpnu a září 1914: bylo to příliš pozdní — z politických důvodů — rozhodnutí k všeobecné mobilisaci (proti Rusku) a opožděný příchod 2. c. a k. armády na severovýchodní bojiště. Domnívám se, že to byl i špatně volený nástupový plán, podle kterého se c. a k. armády při zahájení postupu vějířovitě rozbíhaly, a tedy svou průbojnost oslabovaly, byla to také nešťastná myšlenka řešit defenzivní strategický úkol operativně ofensivou, ofensivou nedostatečně dotovanou, ba vedenou proti přesile. Také takticky řešili podřízení vyšší velitelé své úkoly útočně, byl to vyhlašovaný ofensivní duch, umělý ofensivní duch generality, který nemohl proniknout do duší mužstva, které s nedostatečným počtem kulometů a bez dělostřelecké přípravy útočilo nadarmo proti ruským zákopům.

Hlavním hříchem Conradovým na počátku světové války bylo, že se chtěl zprvu vypořádat se Srbskem, jehož politika byla Vídní považována za vyzývavou drzost, zasluhující rychlého potrestání. Snad mohl Conrad pomýšlet na rychlé zdolání Srbska, ale pak se měl proti Rusku omezit na čistou defenzivu, nesměl by váhat přechodně vyklidit východní polovinu Haliče i se Lwówem a opřít obranu o Karpaty a San s Přemyšlem. Touha po rychlých válečných vavřínech, přeceňování protivníka a váhavost přenechatí nepříteli část vlastního území třebas s velkým městem jako byl Lwów, stála již mnohého vojevůdce prohranou válku.

Vrátíme-li se však k myšlence Wetzellově o ofensivě na východě, musíme předpokládat, že by strategická obrana na západě nevedla k invasi do Belgie, že by pak Velká Británie snad nezasáhla do války, že by tedy síly Francie byly zmenšeny o přírůstky, které jim byly dodány kontingenty belgickými a britskými. Neutralita Velké Británie by měla v pozdějším průběhu války, když se fronty ustálily a válka se změnila v unavovací, velký vliv na celkový výsledek, neboť Francie vrhla hned s počátku všechno své mužské obyvatelstvo do boje a neměla dosti záloh v svém zápolí.

Zvážíme-li zkušenosti, které o vedení koaliční války učinily za světové války nejen ústřední mocnosti, ale také vojenský tábor Dohody — kde na př. Velká Británie dlouho uskutečňovala svoje vlastní politicko-strategické cíle v Evropě, Arabii a u Dardanel — musíme se mimoděk zamyslet, jak by to bylo bývalo dopadlo v listopadu r. 1938 v koaliční válce, v které by byly po boku Česko-Slovenska vystoupily Francie a sovětské Rusko. Můžeme klidně tvrdit, že by se Třetí říše vrhla s maximem sil proti Česko-Slovensku, aby bylo brzy likvidováno. Příčiny jsou nasnadě (letecké ohrožení Německa z česko-slovenských letišť, získání nejkratšího spojení z Berlína do Vídně a Budapešti), Francie i sovětské Rusko by operovaly podle vlastní potřeby, nikoli se zřetelem rychle pomoci Česko-Slovensku. Francie by byla patrně setrvala v obraně, pro ofensivu přes Rýn by neměla ani sil, ani chuti. Sověty by v nejlepším případě pronikly zčásti do Polska, kde by byly zastaveny posilami německými, uvolněnými z česko-slovenské fronty. Ani vítězství francouzsko-ruské koalice by nebylo zabránilo úplnému zpuštění naší vlasti. Případné konečné vítězství by našlo Česko-Slovensko vykrvácené do běla.

Státní politika při uzavírání spojenectví musí tedy přihlížet k reálním vojenským možnostem a nesmí se dát strhnout na scesti ideologií, třeba by se zdála sebe více užlechtilou.

Plk. m. sl. Immanuel: *Quer über den Stillen Ozean, eine see-strategische und wehrpolitische Frage der Gegenwart.* (Napříč Tichým oceánem, námořně strategická a branně politická otázka přítomnosti.)

Podtitulek naznačuje dostatečně obsah článku. V Tichém oceánu bude rozhodnuto o panství nad světem nebo nad jeho důležitými částmi. Japonsko nelze v jeho vlasti skoro napadnout, jeho protivníci nemají k tomu dosti blízkých základů.

Velká Británie i Spojené státy jsou přinuceny k obraně. Zásah britských posíl do východní Asie a do Indie je ztížen napětím ve Středozemním moři.

Jiří Hoika: *Lists Verkehrssystem unter militärischen Gesichtspunkten.* (Listův dopravní systém s vojenského hlediska.)

Ohodnocení návrhů německého hospodářského politika (1789—1846), který v dobách zrození železniční dopravy prorockým duchem poznal velký vojenský význam železnic.

Jajos von Deseö: *Harctéri Naplóm.* (Mein Kriegstagebuch.)

Recenze knihy (válečného deníku) maďarského generála Vítěze Lajos von Deseö, který se zúčastnil světové války jako aktivní nadporučík a kapitán. Kniha je psána s velkým idealismem a vojenskou prostotou. V oceňování vlastností maďarského vojáka nadsazuje. Neviděl nikdy nařikající raněné maďarské vojáky. Patrně neviděl zámek kdesi u Dobrostrány (prostor Gródek), vydrancovaný honvédskými husary, kde byla etablována záložní nemocnice rakousko-uherská, do níž jsem byl 6. září dopraven jako těžce raněný důstojník.

Geschichtliche Entwicklung des schwedischen Heerwesens. (Historický vývoj švédského vojenství.)

Od nejstarších dob až do dneška se vyvíjela švédská branná moc zcela samostatně, málo závisle na cizích vzorech, což souviselo s patriarchálně feudálními a hospodářskými poměry státu a jeho zeměpisně politickou polohou. Sledovat tento vývoj není pro nás důležité. Dnes má Švédsko v důsledku socialistických vlivů jen malou, méně průbojnou armádu, která hodnotou nepřesahuje mnoho švýcarskou milici. Známe ovšem z denního tisku, že události posledních let ukázaly i švédským pacifistům jasnou pravdu, že se podlamováním vlastní armády mír neudrží. K-r.

DIE KRAFTFAHRKAMPFTRUPPE, ročník 1938, sešit 8.

Französische Grundsätze über Verwendung mechanisierter und motorisierter Einheiten und der Abwehr dagegen. (Francouzské zásady na použití motorisovaných a mechanisovaných jednotek a obrany proti ÚV.)

Dokončení výtahu stejnojmenného článku ze sešitu 7.

Die Motorisierung des Tschechischen Heeres. (Motorisace české armády.)

Ve článku věnuje se pozornost vývoji motorisace v naší armádě. Autor připomíná, že čerpal své informace z naší i cizí odborné literatury a připouští jejich eventuální neúplnost.

V ocenění rozsahu naší motorisace zdůrazňuje se její vývoj pod vlivem francouzským a ruským. Motorisace zasáhla nejen dělostřelectvo a jezdeckto, ale projevila se i v postavení motorisovaných vyšších jednotek. Oceňuje se, že vše bylo provedeno naším velmi vyvinutým průmyslem.

Uveden je i stručný přehled naší motorisace s hlediska organizačního. V dalším věnovány jsou samostatné stati, doložené fotografiemi, jednotlivým typům tanků, obrněných aut, motorisaci dělostřelectva a zbraním PUV.

Major v. Manteuffel: *Der Offizier oder Unteroffizier als Führer eines Gefechts — usw.* (Aufgaben und Arbeitsweise). (Důstojník a poddůstojník jako velitel bojového trénu [úkoly a pracovní postup].)

Je chybou, že za velitele bojového trénu motorisovaných jednotek (je míněn sled motorisovaných dopravních prostředků mužstva, které sesedlo k boji) jsou určovány osoby, které pro tento úkol nebyly dostatečně školeny. Jich výcvik se nedá lehce odbýt nahodilým poučením. Již volbě velitele trénu nutno věnovat péči a volit osobu energickou, mající pochopení pro taktickou situaci a ovládající dobře pochodovou techniku.

V dalším jsou dány pokyny pro činnost velitelů s těchto hledisek:

- Na co má velitel po obdržení rozkazu myslet.
- Jaké povinnosti má velitel bojového trénu při nastoupení cesty.
- Na co má pomyslet průběhem provádění rozkazu.

Zur Gefechtsausbildung der Panzerabwehr. (Bojový výcvik obrany proti UV.) Článek je příspěvkem pro výcvik jednotek v obraně proti UV.

Zwei Hilfsmittel zur Führung motorisierter Verbände. (Dvě pomůcky pro vedení motorisovaných jednotek.) Zmínka o pomůckách pro vy počítávání a kontrolu rychlosti pochodových kolon. Č-a.

WEHRTECHNISCHE MONATSHEFTE, roč. 42, sešit 8, srpen 1938.

Hptm. (E) Dr. Stark: Die Wehrwirtschaft des Auslandes — ein Vergleich. (Branné hospodářství v cizině — porovnání.)

Branné hospodářství států lze podle jeho charakteristických znaků dělit na dva typy, a to: dosažení největších branně hospodářských příprav s nejmenšími (na př. USA.) nebo s největšími (SSSR., Itálie, Francie) státními zásahy. Je zajímavé — praví autor — zkoumat, jak chápou různé státy problém branného hospodářství, aby co možná nejrychleji dosáhly civilní mobilisace národního hospodářství vedle vojenské mobilisace.

Tak liberální Francie zákonem znárodnila svůj zbrojní průmysl a dala každé osobě činné v tomto průmyslu po způsobu vojenském branně hospodářskou hodnotu, která není totožná s event. vojenskou hodnotou dotčené osoby. Zřídila zvláštní školu „Centre des préparations aux affaires“, v níž se vychovávají odborné důstojníci pro zvláštní branné hospodářské úkoly. Pokud jde o znárodnění zbrojního průmyslu, neobešlo se toto opatření bez protestů zejména ze strany továren na zbraně Hotchkiss a Schneider. Tak na př. firmě Hotchkiss bylo nabídnuto jako odškodné 25 mil. fr., kteroužto částku firma však odmítla. S firmou Schneider není dosud jednání o odškodnění skončeno. Vyvlastněny byly tyto podniky:

- Manufacture de Machines du Haut-Rhône, Le Mans (munice);
- Renault, Issy-les-Moulineaux (tanky);
- Etablissements Brandt, Chatillon a Vernon (hmoždíře, munice, zapalovače);
- Ateliers Mécaniques de Normandie (munice);
- La Pyrotechnie Française, Caen (zapalovače);
- Société Hotchkiss, Levallois a Clichy (kulomety, protiletadlová děla);
- Schneider, Le Havre, Harfleur a Le Hoc (děla, munice), Creusot (děla), St. Priest (plynové masky).

Je zřejmo, praví autor, že se ve Francii skrývá pod pláštikem demokratické bezúdržnosti, parlamentního chaosu a liberálního idolu vojenská pěst, která nepozorovaně vše řídí. Toto vojenské vedení je však — zdá se — jedinou a poslední kladnou silou Francie.

Organisace branného hospodářství Anglie spočívá převážně v uspořádání nladké spolupráce s různými částmi branné moci imperia, při čemž se nezapomíná na školení odborníků pro řízení branného hospodářství. Přes to se sledují i tato opatření: výstavba studených (záložních) závodů a rozšiřování průmyslu vůbec, problém vyživovací a výběr vhodných osob pro válečné úkoly. Studené továrny (Schattenfabriken) mají začít s výrobou až v době potřeby. V posledních 4 letech bylo otevřeno 2688 nových továren. Stupňuje se výroba olejů z uhlí. Rozšiřování průmyslu v Anglii jde však na úkor polního hospodářství, jemuž od r. 1914 ubylo 801.000 ha orné půdy. Výživa obyvatelstva ve válce musí být zajištěna buď zásobami potravin nebo zvýšením polnohospodářské produkce. Oba tyto způsoby jsou však pro Anglii nehospo-

dárné a proto zdá se — praví autor — že Anglie spoléhá na zámořskou dopravu potravin a k tomu účelu zabezpečuje si zámořské cesty. Maso dodá prý Irsko.

Pokud jde o šťastnou ruku Anglie při výběru osob na vedoucí zodpovědná místa, autor uvádí na př. osobnost Sira Samuela Hoareho a jeho činnost v Rusku v letech 1916/17, Sira Mansfelda Findlaye a Sira Esmé Howarda, britských vyslanců v Oslo a Stockholmu, kteří na svých místech s úspěchem zasáhli i do válečného hospodářství Anglie za světové války.

Anglie ve své od přírody chráněné vodní pevnosti pohlíží prý na Evropu a její národy jako na objekty, s nimiž lze hrát jako v kartách. Při tom však zapomíná, že Evropa bude jednou jejím osudem. K dosavadním bitevním polím druží se nyní i vzduchový prostor, což ji nutí zvýšit tempo svého zbrojení. Přes to však Anglie u porovnání s jinými státy zachovává pohodlný klid i ve svém branném hospodářství spoléhajíc na své bohatství a čekajíc příležitosti a pravého okamžiku vrhnout své síle tam, kde jí z toho vyplyne prospěch.

Ltn. d. L. Dr. Leonhardt: Die betrieblichen Investitionen in der Kriegs- und Wehrwirtschaft. (Provozní investice ve válečném a branném hospodářství.)

Cílem válečného hospodářství je jen produkce. Proto zdálo by se, že je věci vedlejší, zdali při výrobě se strojní zařízení znehodnotí nebo pracují-li zastaralé stroje nehospodárně. Kdo však prodělal světovou válku, ví, jaké nepříjemné účinky může mít na př. nepřesná a chybná munice. Vyřadování zmetků při přejímání materiálu znamená však snížení výkonnosti. Proto neprovádění provozních investic značí poškození válečného hospodářství buď kvalitou nebo kvantitou výrobků.

Lze rozeznávat — praví autor — dvojí druh investic, a to investice prováděné za účelem obměny strojů a zařízení a zabraňující snížení výrobní výkonnosti podniku a investice, jimiž má být rozšířen nebo zvýšen dosavadní výrobní program; sem patří i průmyslové novostavby. Tento druhý druh investic musí být řízen podle určitého plánu a nelze je přenechat — jako první druh — na vůli podniku.

Investice obměnné jsou normální a proto nelze je započítávat do ceny výrobku. Jinak je tomu s investicemi, z nichž má být doplněno stávající výrobní zařízení tak, aby určitá vojenská zakázka mohla být provedena. Tyto investice amortisují se zpravidla již v ceně objednaných výrobků.

Investice za účelem rozšíření stávající nebo vybudování nové výroby budou v době míru zpravidla neproduktivními (studená rezerva „Schattenfabriken“ v Anglii). Takové značné investice nemůže si však soukromý podnikatel dovolit a proto jsou hrazeny státem (Anglie), ba dokonce i jejich udržovací výdaje. Nelze se však obejít bez menších neproduktivních investic na účet podniků majících za účel na př. udržování větších zásob surovin, nástrojů nebo i strojů. Na větší investice přispěje stát buď přímo nebo nepřímo zřeknutím se daní, dávek a p.

Je přirozeno, praví autor, že každé válečné hospodářství se snaží pojmout do výrobního procesu zbrojního materiálu co nejvíce podniků. Je však třeba ponechat civilní státní správě a obyvatelstvu určitý kádr podniků, které by hradily jejich potřebu. Poslední leta světové války ukázala tuto nutnost.

Význam investic pro rychlou přeměnu výroby mírové na válečnou zbrojního materiálu prý se nedá lehce vyhodnotit. Na řešení této otázky však záleží, zda branná moc bude ve válce trvale zásobována tím hodnotným materiálem, bez něhož úspěšný účinek zbraní je vyloučen.

Dr. Paul Ruprecht, Dresden: Russlands kriegswichtiger bergbaulicher Rohstoffbesitz. (Ruský báňský surovinový majetek, mající válečnou důležitost.)

Podle autora Rusko je v uhlí, železe a minerálních olejích nejen soběstačné, ale má i velké přebytky. Tyto přebytky nemůže však použít pro zaostalost svého dopravnictví. Velká rozloha říše má za následek, že doprava materiálu ze zdrojů na místa spotřeby je příliš dlouhá, než aby mohla být udržována pravidelně bez jakýchkoliv poruch zejména způsobených leteckými nálety.

Rusko je rovněž v mědi, olovu, zinku, aluminii, manganu a chromu víc než soběstačné. Naproti tomu v legovacích kovech, to jest niklu, wolframu, molybdenu, antimonu, cínu a rtuti je odkázáno dosud na dovoz, ač má výskyty těchto rud, které jsou však dosud nevyužity. Výrobě kaučuku cestou syntetickou je věnována velká pozornost za peněžních obětí státu.

Ačkoliv Rusko je bohaté na báňské suroviny, přece prý nelze o něm říci, že by jeho válečné hospodářství nemohlo trpět nedostatkem. Tento nedostatek dal by se sice odstranit výstavbou dopravní sítě, avšak tento úkol, vyžadující velkých finančních prostředků, mohou splnit toliko generace. Při tomto stavu Rusko nebude moci ještě dlouho vést delší válku — zejména na dvou frontách — na vlastní pěst, neboť za jejího trvání se zhroutí pro nedostatek v zásobování materiálem samo. Přes to nelze brannou moc Ruska podceňovat. Nedostatek dopravních cest lze totiž vyrovnat tím, soustředí-li Rusko svou brannou moc do blízkosti svých průmyslových oblastí. Tím případný nepřítel bude mít sám co činit s nedostatkem dopravních cest ve svém týlu a mimoto bude nucen bojové útvary oslabit obsazováním etapy.

J. Reiss: *Die Binnenschiffahrt als Kriegstransportmittel.* (Vnitrozemská plavba jako válečný dopravní prostředek.)

Autor vyzdvihuje důležitost — zejména ve válce — vnitrozemských vodních toků, které mnohdy dobře doplňují železniční síť. Vodní cesty mají sice nedostatky (nízký nebo vysoký stav vody, lední tříšť, mlha atd.), avšak též značné přednosti (malá mrtvá váha, malý počet provozního personálu, poměrně malé udržovací výdaje atd.). Za světové války bylo dopraveno po vodních cestách asi 1/4 nákladů onoho množství, které převezly železnice. Jest tudíž nutností, aby se železnice, motorová vozidla a plavidla doplňovala. Letec je však pro všechny tyto tři druhy válečných dopravních prostředků nepřijemným nepřítelem. So.

BELLONA, roč. XX. (1938), sešit 5 (září—říjen).

Pplk. dipl. Tadeáš Machalski: *Na przełomie.* (Na přelomu.)

Autor líčí události, které se sběhly po uzavření míru v Brestu Litevském, hlavně vpád Němců do Ukrajiny na jaře 1918 a obsazení prostoru od finské zátoky až po Oděsu (přes milion km² a přes 50 mil. obyvatelů). Popisuje správu tohoto velkého území a neutěšené poměry, když došlo v zimě 1918/19 k evakuaci Ukrajiny, Bílé Rusi a území nynějších pobaltských států. Provádění evakuace těchto území autor zevrubně popisuje, zvláště na Ukrajině, kde se prováděla překotně a s velkými potížemi (nedostatek vagonů, demoralizace evakujících něm. vojsk, ohrožení odsunů vojsky ukrajinskými z jihu a bolševickými ze severu a pod.).

Tyto evakuační transporty vracely se po území nové Polsky, která průjezdu nebránila, naopak je podporovala; transporty jely ovšem plně vyzbrojeny a zásobeny, slabá polská armáda nebyla s to vymoci jich odzbrojení a ponechat si tyto zbraně, které by tak byla potřebovala.

V prosinci 1918 vzniká na východě polská voj. fronta, dělící se na 2 generální okrsky: varšavský a lublinský. V únoru 1919 Poláci obsadili některé kraje, které měly býti Němci předány Ukrajincům a Litevcům, takže v březnu táhne se polská fronta všeobecně od Lvova přes Rawa Ruska—Kowel—Brest na Wolkowysk.

Svoji práci (z pramenů polských, německých a ruských) autor dokládá náčrtý a opisy originálů i překladů oficiálních smluv a ujednání mezi vládou polskou a německou.

Mjr. dipl. Mieczysław Jurkiewicz: *Granice manewru ogniowego artylerii.* (Omezení manévru palby dělostřelectva.)

Manévr dělovou palbou patří taktickému veliteli, je proto třeba, aby znal technické možnosti dělového materiálu.

Autor pojednává o dělech 75 mm, 105 mm a 155 mm co do jejich donosnosti, rychlosti zahájení palby, rychlopalnosti, rozptylu a změny směru palby. Zmiňuje se o řízení palby na cíle dané i o soustředění palby na cíle známé i teprve se náhle objevivší, při čemž upozorňuje, že změna palby do bočního směru vyžaduje skoro vždy změnu pal. postavení, vybudování nového spojení atd., tedy značnou ztrátu času.

Dělostřelectvo působí pouze palbou a jen dobře připravená a účelně řízená palba může mít žádoucí účinek.

Kpt. dipl. M. Petecki: *Zadania i środki obrony przeciwpancernej.* (Úkoly a prostředky obrany proti ÚV.)

Na základě nejnovějších pramenů německých a francouzských autor rozebírá nejprve operační a taktické úkoly rychlých panc. jednotek, pak přechází na obranu proti jednotkám ÚV.

Obranné postavení má využívatí přirozené překážky terénu, má být vybaveno protitankovými zbraněmi (děla PŮV., pušky protitankové a plamenomety) a má se chránit umělými překážkami. Obrana sama musí pak spočívat na spolupráci všech zbraní i vlastní ÚV.

Obrana proti rychlým panc. jednotkám, které vnikly do vlastního území, bude se dít vysláním spec. jednotek s úkolem přehradit (zatarasit) pronikání nepřítele.

Przegląd wojskowy. (Vojenské rozhledy.)

Přináší zajímavé recenze cizích děl: Střetný boj budoucnosti (z ruštiny), Jezdecko strategické (z němčiny), Letectvo ve španělsku (z franštiny). „Št.“

VOJENNYJ VESTNIK, ročník XVIII, sešit 8, srpen 1938.

„1. avgusta — meždunarodnyj antivojennyj děň.“ (1. srpen — mezinárodní den proti válce.)

Roku 1928 rozhodl se VI. kongres kominterny (komunistické internacionály), aby pracující lid celého světa každoročně vzpomínal 1. srpna na počátek světové války, která v srpnu r. 1914 vypukla.

Tato vzpomínka má mít ten účel, aby byla zamezena příprava nové imperialistické války, a zároveň to má být den ochrany SSSR.

Článek pojednává o příčinách vzniku světové války 1914—1918 a o jejích následcích pro celý svět.

A. Sizov: „Dva goda geroičeskoj borby ispanaskovo naroda“. (Dva roky hrdinského zápasu španělského národa.)

V tomto článku vysvětluje autor vznik španělské války, průběh válečných operací a vlivy Italie a Německa.

M. Kolcov: „Ljudi geroičeskoj respublikanskoj Ispaniji“. (Lidé hrdinského republikánského španělska.)

Autor podává charakteristiku některých vynikajících lidových politických a vojenských vůdců republikánského španělska.

Jsou to z hlavních: José Díaz, Dolores Ibaruri (Pasionaria), Lister, Kampesino, Modesto.

N. Rubinov: „Razgrom 13. vo Bělozerskovo polka děnikinskoj armiji v 1919 godu“. (Zničení 13. bělozerského pluku Děnikinovy armády v roce 1919.)

O zničení tohoto pluku se zasloužil 388. střelecký pluk Bogunský rudé armády.

Síly na obou stranách byly přibližně stejné. Na straně 13. pluku bylo více děl a jezdeckta (asi o jednu baterii a jednu eskadronu).

Boj byl sveden v noci před rozedněním s 18. na 19. listopad r. 1919 v prostoru Něžin (Cernigovská gubernie).

Podrobné popsání tohoto boje může sloužit k studiu historického příkladu využití „složek úspěchu“.

Rozhodující úlohu v úspěšném výsledku operaci 388. pluku měla neočekávanost vpádu (přepadení). Tato neočekávanost byla zajištěna řádnou organizací přípravy, při které se kladl hlavní důraz na zachování vojenského tajemství a na maskování úmyslů.

Ačkoliv „bílí“ byli pečlivě zajištěni stálými i pohyblivými strážemi, podařilo se „rudým“ bez hluku se zmocnit jejich hlídek a zamezit civilnímu obyvatelstvu donést zprávy o jejich přítomnosti.

Velikou úlohu měla také odvaha, rozhodnost a duchapřítomnost velitelů a podvelitelů; pracovali se svými jednotkami bez hluku, samostatně a v noci (do rozednění) a byli také k tomuto úkolu zvlášť vybráni.

Kantarija: „Osobennosti razvědky v gorách“. (Zvláštnosti průzkumu v horách.)

Autor se opírá o zkušenosti z manévřů a tvrdí, že průzkum neorganizovaný se zřetelem k horskému terénu nesplní svůj úkol.

Na důkaz svého tvrzení uvádí příklad.

Průzkumný oddíl vyslaný štábem divise dostal za úkol zjistit u nepřítele přední okraj pásma hlavního odporu.

Při postupu se zmocnil překážek, jejichž ochrana ustoupila bez zvláštního odporu, a pustil se do boje s předními strážemi. Přední stráž se však houževnatě bránila; velitel průzkumu byl toho mínění, že narazil na přední okraj hlavního postavení a hlásil to štábu divise.

Štáb divise nepřezkoušel tuto zprávu a tím uvedl v omyl velitele divise, takže nařídil rozvinutí divise a útok.

V průběhu boje se vyjasnilo, že průzkum dodal nesprávné hlášení.

Hornatý nebo hodně rozčleněný terén dává možnost v některých případech použít překážek s ochranou a ještě předních stráží, v jiném případě omezit se na použití překážek s ochranou bez předních stráží, v samé blízkosti od předního okraje hlavního postavení.

Autor cituje ruský „Polní řád“: „Úkolem předních stráží je předejít nenadálý vpád nepřítele, klást odpor jeho průzkumu a nepouštět se do vážného boje s hlavními jeho silami. Výjimkou jsou ty úseky, kde vyšší velitel chce klamat nepřítele o skutečném předním okraji hlavního postavení.“

To právě byl případ, který je nahoře uveden. Aby se předešlo omylu o určení předního okraje obrany (předního okraje pásma hlavního odporu), je třeba mít na zřeteli, že v horách jsou přední stráž umístěny na oddělených vrcholcích a proto nebudou mít obvyklou hloubku.

Přední okraj se projeví s pomocí úderu na některý opěrný bod (vrchol) umístěný na čáře předních stráží. Zmocněním se tohoto vrcholu je dána možnost zjistit rozložení nepřítele, současně rozvinout se na křídla nepřítele, obkličít a zničit jeho přední stráž.

V uvedeném příkladě velitel průzkumu tento úkol nesplnil. V souvislosti se zjišťováním předního okraje obrany mohou být nápomocni zajatci a letecké snímky, čehož v tomto případě štáb divise také nepoužil.

Aby velitel před rozhodnutím byl dobře zpraven o rozložení nepřátelských sil, je třeba, aby se jeho náčelník štábu zúčastnil osobně a často leteckých průzkumů.

Tohoto prostředku nebylo rovněž použito.

Dále cituje autor ruský „Polní řád“, co se týče úkolů předvoje:

a) zničit překážky a jejich ochranu,

b) zničit nepřátelské přední stráže,

c) prozkoumat přední okraj pásma hlavního odporu a zajistit rozvinutí hlavních sil pro útok.

Autor dokazuje zkušenostmi z těchto manévřů, že dávat v horách takové úkoly předvoji není účelné, neboť po splnění stanoveného úkolu a rozvinutí hlavních sil divise pro útok na obranné postavení nepřítele stáhnout předvoj do určeného prostoru pro útok — je těžké.

Přeskupení v horách, zvláště v noci, bez cest, po příkrých svazích a výstupech má špatné následky. Lidé i koně se značně unaví a kromě toho jednotky mohou lehko zabloudit.

Uvedené úkoly je lépe dát zesíleným průzkumným oddílům od jednotlivých střeleckých pluků ve směru jejich působnosti.

Organisace a vyslání těchto oddílů je svěřeno štábu divise. Náčelník zpravodajského oddělení štábu divise se musí osobně zúčastnit tohoto průzkumu v oddílu, který působí v hlavním směru.

Štáby pluků musí udržovat spojení se svými průzkumnými oddíly, které působí nejen v prospěch divise, ale taktéž v prospěch pluků. K zabezpečení průzkumných oddílů je třeba pojítek: jezdců, psů a hlavně radiových stanic.

F. P. M.

Pěchotní.

REVUE D'INFANTERIE. — Roč. 1938 — č. 553, říjen.

Plk. Perré a por. Suire: Le baptême du feu des chars légers. La défense de la forêt de Retz (Mai-Juillet 1918). (Ohnivý křest lehkých tanků. Obrana lesa Retz v květnu-červenci 1918.)

Historická studie činnosti několika čet tanků při obraně lesa Retz těsně na východ od Villers Cotterets proti útokům armády německého korunního prince roku 1918. Zde bylo po prvé užito lehkých tanků Renault F. F. (tanky kulometné o váze 6.5 t a tanky dělové 7 t).

Por. Lombard: Essai sur une méthode de tir fictif pour mortier. (Úvahy o metodě fiktivní střelby minometné.)

Princip znázorňování dopadů je stejný jako u všech podobných metod fiktivní střelby: rozptýl je určován čísly, vytahovanými z „osudí“, které obsahuje 100 čísel, odpovídajících obrazci rozptýlu při 100 ranách na daný cíl. Rozdíl oproti metodám „pokojným“ je jen ten, že se dopady znázorňují a pozorují v terénu ve skutečné dálce.

Kpt. de Linarès: Le nouveau règlement d'Infanterie. (Nový cvičební řád pro pěchotu.)

Zdokonalení výzbroje pěchoty a prostředků bojových metod jiných zbraní vynutily si přepracování Cvičebního řádu pro pěchotu z r. 1928. Prozatím byl vydán 2. díl C. R. Boj. Autor článku uvádí rozdíly.